

MAGYARORSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre — — — 3.—	Negyedévre — — — 3.60
Félévre — — — 6.—	Félévre — — — 7.—
Egész évre — — — 12.—	Egész évre — — — 14.—

Egyes szám 4 fillér, vidéken 6 fillér.

A lap megjelenik hétévi kivétellel minden nap.

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség

Telefon száma 54—67.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.

Apró hirdetések ára: egy sor 3 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

«Halál a zsarnokokra!»

Budapest, július 29.

A két világrészt általölelő hatalmas orosz birodalomban megmozdult valami a földnek mélyében, az elnyomott milliók lelki világában. A távol keleten országuk jogaiért és feltett szabadságukért harcolnak a cár hadserege ellen a japánok s minden ütököt a diadal cserkoszoruját fonja a csaták tüztől vérbe borított homlokuk fölé. A szabadságnak az a diadalmos levegője, mely ott kelt fet a Sárga-tenger partján, átsuhan a nagy orosz birodalom felett, elmegy a cserkeszekhez, a finnekhöz, el a Szibéria ólom-bányáiban sorvadókhoz és sugja, süvölti, harsogja az önkényuralom rabszolgásgát szenvedőknek: Éljen a szabadság! És a bilincsek megcsörögnek az izmos karokon, a kancsuka ütötte sebek még jobban égetnek. A szabadság iránti vágy megszorozódik az izzó agyvelőkben, a finnek megesküsznek egykor szabad apáik sírhalmán, a lengyelek hazájuk újra feltámadására, hogy leszámolnak, harcba mennek hóhéraikkal. Az égő vágyból a teljesületlen reményből az elkésredés születik meg, megmozdul a cár birodalma alatt a föld s dörög az eskü milliók ajkain: Halál a zsarnokokra!

Az esküt beváltják. Tegnap egy bombát dobtak Plehve, az orosz birodalom mindenható belügyminiszterre és az orosz nép s az elnyomott országok legfőbb hóhéra kocsija alá. A bomba teljesítette kötelességét. Plehve testét darabokra tépte, azt a fejet, melyben a kegyetlenségek gondolatai születtek, leszakította törzséről. Ez rövid idő alatt a tizenkettedik nagyobb politikai gyilkosság a szent orosz birodalomban. A minden oroszok fehér cárja pedig reszket fekete trónusán s találgatja, hogy ki lesz a tizenharmadik? Megborzad a gondolattól is. Talán ő maga. A kazáni szüzet hívni segítségül, de azt is ellopták tőle. Szent Györgyhöz folyamodna, de az is ellene fordult a japáni haremzőkön. Nincs segítség. A cári hatalomért kiontott vértenger elpárologásából sűrű felhő borult a mennyboltozatára s azon keresztül nem hallatszik az ő szava az eget Istenéhez. Nincs segítség. Bárhova meneküljön, csak egyet hall. A sóhajokból, a bombadördülésekből. Hadihajóinak összeroppánásából. A Port-Arthur oldalát törő ágyugolyók süvöltéséből: Halál a zsarnokokra! Ezt olvassa ki mindenek szeméből. Még azébből a katonáéból is, aki, míg ő alszik, életét őrzi. Ezt leghübbnek vélt szolgálóiból. Ezt... Ki annyi százezernak szabadságát, életét elvette, halál reád!

Keresik, kutatják, hogy ki volt a gyilkos bombavető aki Plehvet megölte. Hiszen megtalálták, egy alig huszonhat éves rajongó, talán nihilista, talán hazája sorsán kesergő finn ifju személyében. Csak hogyha azt az ifjut megtalálták is, ha a szent színódus is megesküszik reá, mégis ha-

mis nyomokon járnak. Nem, nem az az ifju ember volt a gyilkos, hanem a szenvedő, szabadságtól megrabolt népek és nemzetek elkésredése. Azoknak elkésredése, akiknek könnyei zuhataggyá válva, most aláássák az orosz önkényuralomnak hatalmas birodalmát úgy, hogy az a már jelentkező népferradalomnak egeket nyaldosó tüze közt fog összeroskadni.

A gyilkosságokat el kell itélnünk. De mikor a könyörületet nem ismerő önkényuralomnak zsarnoki hóhérat gyilkolja meg az elnyomott szabadságnak egy felvillanó gondolata, akkor nagyon nehéz virágot keresnünk arra, hogy abból megfonjuk a részvét koszoruját a meggyilkolt zsarnok szétronsolt földi maradványai fölé. És eltemetheti az orosz cár a gyásznak minden pompájával meggyilkolt belügyminiszterét, imádkoztathat fölötte papjainak ezreivel, de arra hatalma nincs és nem lesz soha, hogy a szabadságukat szerető népek kezével a részvétnak csak egy kis ciprus ágat is odahelyeztethesse a sujtó végzetnek áldozatául esett önkényuralmi véres kezű szolgája sírboltozatára.

Szent Pétervárnak orthodox templomaiban konganak a harangok. Kit és mit sirat tompa, szomorú zugásuk?

A meggyilkolt zsarnokot-e?

A keleti csatatéren elpusztult szegény katonák százazreit-e?

A mindenhatónak vélt cári hatalom összeomlását-e?

Vagy talán nem is temetésre szólnak azok a harangok? Talán a világ legnagyobb rabszolgatartó birodalmában, a zsarnoki önkény őshazájában, hirdetik az emberi függetlenség a népszabadság véres, de diadalmos feltámadását.

Budapest, július 29.

A képviselőház legközelebb holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melyen a *közoktatásügyi tárcát* tárgyalják.

Bernáth Béla beszéde. A mai földmivvelésügyi vitában igazán kimagasló és szakszerű beszédet mondott *Bernáth Béla*. Az általános vitában szólalt fel s szölszetünk bajait tárta fel oly őszinte hangon és meggyőzően, hogy annak minden szavát és állítását maga a földmivvelésügyi miniszter is elismerte. *Bernáth Béla* a tokaj-hegyaljai szőlőtelepeken tapasztalt hiányokra hívta fel a Ház figyelmét és megérdemelt hangon és sikerrel cáfolta le *Molnár Ákos*nak azt a törekvését, amely a szövetkezeti eszme rovására és a merkantilis borkereskedők javára akart szolgálni. Általános baja a megbecsülhetetlen értékű tokaj-hegyaljai vidéknek, hogy a hordók dongatóihoz méregdrága pénzen tud hozzá jutni. Akkor kérte *Bernáth* a minisztert, hogy ezt az anomáliát úgy oszlassa el, hogy állami erőket juttasson a termelők részére. Követelte *Bernáth* a boritaladó leszállítását, illetőleg eltörlését. A buzgalomra valló előadásában statisztikailag mutatta ki azt a nagy különbséget, amely adó tekintetében a külföld s a mi országunk

között van. Erélyesen hangsúlyozta a borértékcsökkenésének a szabályozását s a borhamisítók üldözését. Egy szóval beszédje a magyar bor érdekében oly frappáns és megható volt, hogy akiben csak egy kis jó érzés is van, az azt mélyen megszívleli s iparkodik a bajok segítségére. Hogy mekkora sikere volt *Bernáth*nak, maga a földmivvelésügyi miniszter honorálta legfrappánságban, kijelentvén, hogy az előadottakat komolyan szívére veszi. Különben az egész Ház is zajosan helyeselte *Bernáth* előadását.

Kereskedelmi szerződésünk Olaszországgal. Rómából táviratozzák, hogy a kereskedelmi szerződéses tárgyalások előreláthatólag még 2-3 hétig fognak tartani. A legnagyobb akadály még mindig a borvám s az olasz kormány azt reméli, hogy Ausztria-Magyarország e részben enyhíteni fogja követeléseit. Az engedmények fölül a magyar megbízottak érintkezésbe léptek a magyar miniszterelnökkel.

A magyar szociális kérdés a külföld előtt. Németországban egy legelőkelőbb szociológusok vezetése alatt álló folyóirat — mint hírül vesszük — legközelebb nagyobb munkát közöl a *Mailáth József* gróf tollából. *Mailáth* gróf a magyar szocializmus multját, jelenét, okait és orvosszereit fogja ismertetni az érdeklődő német közvéleménynek, hol a szociális irodalom tudományos fejlettsége magasan áll a miénk felett. Idehaza *Mailáth* gróf egyike a szociális mozgalmak leghivatottabb s legfoglaltanabb megfigyelőinek, aki fáradhatlan munkakedvével s nemes ambíciójával mindenütt ott van, ahol e ránk nézve újabb társadalmi kérdésre kell világosságot vetni. Felolvasásai, értekezései köteteket tesznek ki, adatgyűjteményei értékes könyvtárt töltenek meg. De azt már kevesen tudják *Mailáth* grófról, hogy a német, a francia s az angol szocializmus irodalmát s fejlődésének napi jelenségeit, óriási nyelvismereténél fogva, eredeti források s külön összeköttetései alapján épp oly figyelemmel kíséri, mint a hazai mozgalmat. A zajtalan tanulmányozás, előkelő külföldi tudósokkal keresett kontaktusok és külföldi utazásai révén *Mailáth* gróf a szociális kérdés európai perspektívájára emelkedett úgy, hogy a németen kívül az angol és a francia szociológusok sajtója is igyekezett gróf *Mailáth*ot saját számára megnyerni, aki ezidőszere a magyar szocializmus európai előadói tisztét teljesíti, mert három nagy nemzet sajtója közli tanulmányait a magyar társadalmi fejlődésről. E tanulmányok révén aztán a külföld jobban megismeri Magyarországot, társadalmi szerkezetünket és gondolatvilágunkat, amit a rólunk táplált elfogult és kicsinyítő véleményekkel vagy tájékozatlansággal szemben igazában értékes eredménynek kell tekintenünk. De valószínűleg az az eredmény sem marad el, hogy látva a külföld érdeklődését, idehaza is több figyelmet fogunk szentelni a ma még elhanyagolt kérdésnek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, július 29.

A képviselőház ma a *földmivvelésügyi tárcá* költségvetését úgy általánosságban, mint részleteiben letárgyalta és elfogadta.

A mai tárgyalási napon is jelentkeztek szónokok s ugyancsak ma fejtette ki programját Tallián Béla földművelésügyi miniszter is.

A vitát Bernáth Béla vezette be, aki rendkívül nagy szakszerűséggel ismertette szőlőviszonyainkat s lelkesedéssel szállt síkra a borértékesítés érdekében.

Kaas Ivor báró maliciózan intézett tefemre hívást az agráriusokhoz, akiktől is azt kívánta, hogy minél hosszabb beszédekkel késleltessék a javaslat elintézését.

Visontai Soma szintén a szőlőművelés bajait tette szóvá. Beszéde után szünetet adott az elnök.

Szünet után Tallián Béla földművelésügyi miniszter állt fel szólásra. A földművelésügyi miniszter, akinek egyénisége is rendkívül szimpatikus, mai beszédével azt is bebizonyította, hogy nagy benne az érdeklődés s nem kevésbé a buzgalom azon ügykör iránt, amelynek a vezetése az ő kezébe van letéve. A miniszter a legapróbb részletekre is kiterjedt tárcája keretében s meghallottuk azt is töle, hogy igaz bajnoka és védője a szövetkezeti eszmének.

Beszéde — amelyről különben másutt is szólunk — általánosan nagyon jó hatást tett a Ház minden oldalára s állíthatjuk, hogy a Ház nagyon szívesen szavazta meg egyhangulag tárcájának a szerintünk azonban mégis csekély-számu milliokat.

A részlet vitájában Lukács Gyula és Trubinyi János vettek részt, aztán a Ház a javaslatot a hozzá tartozó jelentésekkel együtt elfogadta.

A mai ülésről szóló tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: Perczel Dezső.

Jegyzők: Sturmán György, Daróczy Aladár, Nyegre László.

Elnök az ülést megnyitja s a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után előterjeszti az irományokat. Következik

a földművelési tárca

tárgyalása.

Bernáth Béla: Nem zárkozhatik el az elől, hogy meg ne emlékezzék az idei szárazság káros voltáról, mely különösen a kisgazdákat sújtja a bűvelyes vetemények hiánya miatt. Ez ellen a kormánynek idejében kell gondoskodni. Az agrár törvény módosítását sürgeti. Az 1896. V. t.-cikk a szőlőfelújításra hozott, emelte a felújítás iránti hitet és reményt. De ezek a remények megváltoztak, mert az értéke-

sítési viszonyok rosszabbodtak. Szükséges, hogy ennek a törvénynek azon részei, melyek a népet nyomják, módosítsanak. Az 5/4. százalékos nem bántja. A kölcsönök olcsóbb kamatok mellett lehetne konvertálni takarékpénztáraknál, de a törvény azt részben megnehezíti, részben lehetetlenné teszi. De ha konvertálni is lehetne, az rendkívül sokba kerülne. Kéri a törvény e részét módosítani. Fontosnak tartja a donga kérdését is. Mióta a szőlőfelújítás tart, a donga ára kétszeres lett. Itt az is baj, hogy donga-fáinkat kiviszik Franciaországba. A kisiparos nem tud elég dongát beszerezni, mert a donga a nagyvállalkozás kezében van. Tokajhegy-alján gönci hordókat használnak, de jó hordókat nem kaphatnak, mert a kisiparosok a nagyvállalkozók miatt friss vágású dongákból készítik a hordókat, amelyből a bor kiszivárog. Ismét kéri a kormányt, hogy az állami erdőkből fát hocsáson a termelők rendelkezésére. Egy 136—140 literes hordó 8—10 korona. Miután a hegyvidéki bort új hordóba kell szüretelni, a mai viszonyok között uzsorának van kitéve a termelő. Fölemlíti, hogy a hordók hitelesítése körül is sok kifogásolni való van. Így ami 139 és félliteres hordóink csak 135 literes tulajdonképpen. A szőlőoltványokat főtartandónak tartja. Ugy a zöld, mint a fásoltványt jónak találja, annál is inkább, mert maga próbálta ki, fenn a sziklás hegytetőn. Ezután a borértékesítésről beszél. Az a meggyőződése, hogy borainkat nagyon rosszul tudjuk értékesíteni. A bajon úgy vél segíteni, ha a boritaladót leszállítják, vagy eltörlik. Részletezi az adót: így Budapesten 12 korona 92 fillér, Pozsonyban 12 korona, I. osztályú községben 12-70 korona, II. osztályú községben 11-38 korona, III. osztályú községben 8-70 korona. Az adó a filoxera előtt kisebb volt s csak a szőlők kipusztulása után emelkedett. Ha most hozzá veszi még a hektoliterenkénti pótdadót, akkor látjuk mily nagy nálunk a fogyasztási adó. Csak Nagyváradot említi fel, hol a rendes boritaladó 6 forint 75 krajcár, ehhez jön még hektoliter után 2 frt pótdadó. Összehasonlítva a külföldi adókat a hazaiakkal s óriási különbséget lát a kettő között. A mi adóinknak a leszállítását csak jó érzésű, helyes pénzügyi politika teheti meg. Például hozza fel Baross zónarendezését. A szövetkezetek fentartását is nagyérdékű dolognak tartja, ami legelső sorban a kisember javára van. Helyesli a kormány eljárását, hogy a borértékesítő szövetkezeteket fejlesztii. Miután a kisemberek érdekeit támogatja a szövetkezet, azért volt helytelen Molnár Akos felfogása, noha szülő is barátja a pinceszövetkezetnek, de miután azt nem lehet megvalósítani, azért kell központi szövetkezetet létesíteni. A szövetkezet által emeljük erkölcsi hitelünket s helyre tudjuk hozni jó boraink hitelét a külföldön. A szövetkezet az anyagi hitel kérdését is tartalmazza. Beszél a borvámról, amelyet mai formájában valóságos öngyilkosságnak tart. Minden állam magas védővámokkal őrzi a borait, csak mi vagyunk oly könnyelműek. Panaszkodik, hogy Ausztriában pancsolnak a boraink-

kal. Hangoztatja, hogy a kormány Ausztriában is hozzon egy műbortörvényt. Mikor egy kissé hosszabban beszélt, azt a nemzet érdekében tette. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Kaas Ivor báró: Az agráriusok magatartását teszi szóvá. Szerinte az agráriusok még csak a borvám kérdésében sem foglaltak állást. Az agráriusok arról sem gondolkoznak, hogy mi lesz gabonakivitelünkkel. Franciaország mezőgazdaságát hasonlítja össze a miénkkel s szemükre veti, hogy nem tudunk intenzíven gazdálkodni. A mezőgazdasági tanítást akarja kiszélesíteni s abban az intenzív gazdálkodás tanítását tartja a legfontosabb célnak. Megdicséri a földművelésügyi miniszteriumot, amely az intenzív gazdálkodást terjeszti. Ami földművelésügyi miniszteriumunknak két nagy ellensége van: a pénzügyminiszterium és a kereskedelmi miniszterium. E két miniszterium mindig elnyom a földművelésügyi miniszterium törekvéseit. Noha nem ért egyet Beksics Gusztávvval, de abban egyetért vele, hogy a csapadékokat nem használjuk fenn itthon eléggé. Ezt a csatornázásra érti. Próbáltuk ugyan nálunk, de az nem sikerült, még pedig üzleti szempontból. Az ily csatornázás nem hajt annyit jövedelmezést pénzügyi szempontból, mint a vicinálisok. Ez az oka, hogy másként nem lehet csatornázásunkat szabályozni, mint általában. A csatornázást az agráriusok figyelmébe ajánlja. Szülő mindig helyeselte az agráriusok törekvéseit, azért szól most hozzájuk. Egyik agrárius programját a mezőgazdasági ipar fejlesztése, amit nagyon melegen ajánl a miniszter figyelmébe. Mert ha a háziipar érdekeit tovább fejleszti, nagy jelentőségű szociális és gazdasági miszsiót teljesít. A birtokminimum rendezését sürgeti s arra kéri a kormányt, ennek a kérdésnek a rendezését ne tolják egymásra. A létminimum behozatalát is sürgeti, noha az szorosán véve a pénzügyminiszterhez tartozik, de itt a földművelésügyi miniszternek kell a hadjárat vezetését felvenni. Szólok most — folytatja beszédjét — a szövetkezetekről, hogy elismerés illeti az agráriusokat, hogy a szövetkezeteket kezébe vette. De legelső sorban gróf Károlyi Sándornak nagy érdeme, hogy a szövetkezeti eszmét megalapította az országban. Szülő a szövetkezetért lelkesedik, akár agrárius, akár keresztény-szociális alapon terjesztik azt. Ismerteti a szövetkezetek nagy horderejű fontosságát s elismerőleg említi meg a Hangyát és a központi hitelszövetkezetet. Azt még nem tudja, elfogadja-e a javaslatot, vagy nem. Az a miniszter beszédjéértől függ. (Zajos helyeslés a bal- és szőlő-baloldalon.)

Visontai Soma a borkérdésről beszél, melyet főleg a kisemberek egzisztenciális kérdésének tart, mert harmadfélmillió munkáskelet foglalkoztat hat hónapig az esztendőből. A borfogyasztás emelésére kell törekednünk, mert a külföldhöz képest nálunk a fogyasztás hihetetlenül csekély, sokkal kisebb, mint a külföldi bortermelő országokban. Arra kéri a kormányt, hogy a borfogyasztás emelkedésének akadá-

A Svábhegyen.

Verőfényes nyári délután a fogaskerekű vasút kényelmes, szellős kocsján kanyarodunk föl a Svábhegyre s mi mai budapestiek ezt már épp oly természetesen találjuk, mint ahogy nem taplóval gyújtunk a szivarunkra, hanem pl. Emke-gyújtóval.

A napóriás illő távolból szeretkezik a kicsiny földdel. (Hiszen ha közelről csókolná, olthatatlan szerelmű lángjába égetné.) Es ennek a szerelemnek a gyümölcse a miénk. A zöld, mely szemet hizlalón mindenünnen kínálkozik, a mi reménységünk, a mi megélhetésünk diadalmas színeit mosolyogja: a föld nekünk terem. S mialatt a hegyi-ut vágányaiba villámgyors egymásutánban kapaszkodó vasfogak segítségével mind magasra jutunk: mintegy páholyból gyönyörködünk a váltakozó panorámákban.

Hát van-e egyéb is e földön, mint jólét? . . . Elhagytuk a szent János nevét viselő új kórház modern pavillonjait, amelyekhez most még egy kétemeletes építenek. Távolabb, jobbról, a tulsó hegyoldalon, magasban piroslik milliókba került pompájában Darányi «szőlő palotája»: a filoxera ellen emelt országos szőlészeti iskola.

Mindenütt nyári lakok mosolyognak bujazzöld kertből. S így talán mégsem igaz a sovíniszta-vád, hogy «minden pénz külföldre vándorol» s inkább csak kánikulai vezércikk-téma: hiszen már a svábhegyi oldalakon egész nyaraló-város keletkezett, melynek fönt a hegyen házsoros utcái, terei is vannak. S másutt: végig a Balaton mentén szebbnél-szebb fürdőhelyek sora támadt s a Kárpátokban,

Tátrában, a fenyeveseken ugrádozó mókások már rég nem ijedeznek az egyre szaporodó nyári embe- rektől, festői nyári lakoktól: annyira megszokták. Mindez pedig legnagyobb részt nem idegen pénz, — sajnos; azaz mondjuk inkább: hála Istennek!

Ah, egy félszázaddal ezelőtt! Mikor a Svábhegy legnagyobb területe még jóformán rengeteg volt, emberlakatlan s csöndjét csak a madárénekek verte föl vagy — a költő dala. Mikor egy nagy idealista ide vonult vissza a világtól, hogy megírja a világlá- dalmas regényirodalom gyöngyét: a *Karthauzit*.

És ma?

Az egyszerű *Karthauzi-lak*, báró Eötvös József egykori nyaralója, irodalmi műhelye, gyönyörűen parkozott tündül otthona egy magáncsaládnak, a virágágyak között, a pázsitokon tarka gnómfürgek, míg jobbról, balról a szomszédos nyaralók egész sora. De a XIX. század uralkodó eszméi, a *Falu jegyzője*, a *Karthauzi* költőjének remelakata még a régi. Csinosan restaurálva, nyaralónak szolgál s a verandás, emeletes kis svájci épület homlokzatán kegyeletet ébresztően hirdetik a betűk: «Karthauzi-lak.» Maga a költő pedig már egészen fönt a hegyen csinos nyilvános kis parkban éremellszobráról nézi a tájat, mely hajdan annyira meghihette. (A svábhegyi közönség emelte néhány év előtt kegyeletos emlékül.)

Vajjon ráismer-e a költő ércszeme a hajdani helyre? . . . Elegáns, világvárosias szálloda, utazás nyaralók állanak előtte s hová egykor egész utazás volt az út: félóránként könnyedén szállítja a fővárosból ide vágyókat a fogaskerekű. Itt már nem lehetne

több remete-életet élnie s ilyen keretben, ilyen hangulatban aligha is irta volna meg világládalmas *Karthauzi*ját.

A másik nagy idealista, a mi legnagyobb írónk már megélte ezt az átalakulást. Ő is egyik legrégebb nyaralólakója volt a Svábhegynek, régi villájában nem egy remekét írta meg, itt ültette fáit, ápolta virágait, gondozta szőlőjét. A fák, évtizedek óta, megnőtték s egyik régi bájos svábhegyi rövid emlékezésében megírta: *ha meghal, ezek alá a fák alá temessék el*. Sajnálom, hogy nincsenek nálam kéznél *Jókai* e gyönyörű apróbb dolgozatai, hogy szösz szerint idézhetném ugyan «közjegyzőleg» nem hitelesített, de szívének legmelegebb vágyával írott e «végrendeletét».

Annyi kedves emlék, a halhatatlan alkotásnak annyi csodás ígéretű ideje, a szomorú és holdog napok oly hosszú láncolata füzte őt e helyhez, hogy nem csoda, ha — még akkor! — itt vágyott pihenni is. Más volt még akkor itt körülötte az élet s más volt bizonyára a lelkében is. Nyugalmasabb, csöndesebb, harmonikusabb. Innen nézte egy emberöl (a) át a főváros meszeszerű fejlődését; nálánál is nagyobb regényírónak: az életnek fantáziáját, amelylyel a Duna két partján egyre többet és szebbet varázsolt elé, szinte gyermekies tiszta szeretettel szemlélte. Oly sokáig annyira kedves volt neki ez a hely, mely, hogy itt létezik, azt ugyan az ide vezető utcának az elnevezése: a «*Költő-utca*» még nem sejteti.

Mert nem «magány» már ez sem. Ház ház mellett, nem is mind nyaralólak, de azért a Jókai volt otthona még mindig kedves, félreesőbb hely. A nagy

lyait elhárítsa. A kormány az egyik oldalon szőlőültetésre biztatja a termelőket, a másik oldalon pedig a legridegebb fiskális szempontokból vonakodik a borfogyasztást nyugtázó pénzügyi terhek csökkentésétől. Ez nagyon helytelen. Szigorúan ellenőrzendő, hogy a külföldre csak egészséges, természetes magyar bort vigyenek ki s hozzanak idehaza is a fogyasztásba. Továbbá külföldi versenytársaiktól kell megszabadítani a magyar borokat. A borvám kérdése nemcsak gazdasági, hanem politikai kérdés is s egy nagy nemzetközi szövetség érdekei játszanak bele. Az olasz bornak külön kedvezményt nem adhatunk. Reméli, hogy a kormány ezt a kérdést a magyar nemzeti érdek követelése szerint fogja elintézni.

Szólásra senki sem lévén feljegyezve, az elnök a vitát bezárja s az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Elnök ujja megnyitja az ülést.

A földmivelésügyi miniszter beszéde.

Tallán Béla földmivelési miniszter felelt a vita szónokainak. Ami hivatalbeli előde érdemeinek elismerését illeti, erre nézve az ő véleménye szerint sem lehet pártkülönbség a képviselőházban. A szárazságról szól s kijelenti, hogy nem hiszi, hogy a szárazságnak inséges következményei lesznek, mert a termés általában jó s legfeljebb egyes helyeken lesznek érezhetőek a szárazság következményei. A várható takarmányhiányra már eleve figyelmeztette a gazdaközöniséget s a baj korlátozására nem kimél sem időt, sem áldozatot a miniszterium részéről az ország állatállományának érdekében. A magyar föld jövedelmezőségét tartja szem előtt, a közvagyon fokozását, a közép- és a kisbirtokos-osztály konserválását.

A gazdasági közép- és felsőiskolákban a tanítást behatóvá akarja tenni s a kvalifikáció emelésére törekszik; ugyanezen célnak fognak szolgálni a felállítandó mintagazdaságok. Ez idő szerint a természetértékesítés problémájával foglalkozik s kénytelen megvallani, hogy nálunk csak termelnek, de az értékesítés mikéntjére keres gondot fordítanak. Miután a belfogyasztás nem fedezi a termelést, ennél fogva külföldi piacokat kell felkeresnünk, ahol az a panasz, hogy a magyar áru nem egyöntetű, hanem különböző minőségű. Az elődje által felállított szövetkezeteket és magraktárakat fejleszteni fogja, de ezenkívül egy központi intézetet akar felállítani, melynek egyúttal ellenőrző hivatása lesz. (Elnök helyeslés.) Az intenzív földmivelés előmozdítására gőzeszközvetkezet létesítését tartja szükségesnek. Kilitásba helyezi a gazdasági ipar, a kertészet, a

diszes vasrácskapun lónt kibetűzők egy monogrammot: a J és az M betűk összetételét. Szeretnék bemenni. De hallom, hogy a villát kibérelték. Szeretném megtekinteni a fákát, amelyeket ültetett. A szobát, amelyben alkotott. A kerti helyet, ahol elmerengve ült. Mindent... mindent, hiszen szent ennek a háznak, ennek a kertnek minden köve, minden porszeme az ő emlékével. Bucsujáró templomunk ez a hely, hiszen itt élt, itt alkotott az az eime, melynek ragyogóbb mesemondója sohase volt ennek a földnek! Itt élt, teremtett évtizedeken át Magyarország egyik legnagyobb dicsősége, ez a hely, amelyet egykor örök pihenőül kívánt, szent nekünk.

S őrzik-e vajjon itt bánatos kegyelettel az ő halhatatlan emlékét? Ahol évtizedek előtt megírta volt «végrendelét»: az élet zajából elmerengni, pihenni ide térhet-e a visszaemlékezés, hogy a lélek az élő Jókai milieujében lerója imaszerű hangulatában a halott Jókai iránti kegyeletét s nemesítőleg megteljen ragyogó lényének tisztító, besugárzó varázsával?!

Béniékek a kertajtón. Távolabb, a pázsit mellett, két sváb cselédleány egy asztalon fehérneműt hajtogat. Eszrevesznek s abban a hiszemben, hogy elmerengésnek ők az okai, nevetve kiáltják:

— Was schau'n's?

Igazuk is van. Itt, ezen a helyen, a kegyeletnek nincs mit «néznie».

Thewrewk Istrán.

gyümölcstermelés fejlesztését, a szőlőszet terén a magyar bor régi jó hírnevét kell helyreállítani a borhamisítók erélyes üldözésével; e tekintetben a borkereskedőkkel együtt halad, ha lehet, de ha kell, nélkülök, sőt ellenök. (Zajos helyeslés.) Kilitásba helyezi az állategészségügyi törvény reformját a tejszövetkezetek támogatásával s a legeltetési kérdésnek a kormány támogatásával való megoldásával. A lótenyésztést illetően arra kell törekednünk, hogy a katonai lószállításokban nagyobb mértékben részesüljünk.

A halászat fellendítésére is lesz gondja a kormánynak. A székely akciót illetően minden érdekelt helyen véleményező bizottságot állít fel. Egyebekben jelenti, hogy tárcájának összes törvényeit revízió alá veszi. Kéri a költségvetés elfogadását. (Eljenzés.)

A ház a tételt megszavazta.

Elnök: Felszólítja a határozati javaslat benyújtóit, hogy a zárszó jogával éljenek. Miután senkisék akar felszólalni, szavazás alá bocsátja a határozati javaslatokat. A ház elveti azokat.

Következik a

részletes tárgyalás.

Csernoch János az állattenyésztés tételénél rámutat a felvidék egy ráktenjére, ami abból áll, hogy a népek bérbeadott állattal valósgos uszorát folytatnak a marhauzorsók. A nép szivesebben fizet az államnak, mint a marhauzorsósnak. A miniszter segítségét kéri az uszoráskodással szemben.

Tallán Béla miniszter: Köszönettel tudomásul veszi a figyelmeztetést s utána jár a visszaéléseknek. E kérdésnél nagy segítségére jön az igazságügyminiszternek az uszora ellen alkotott javaslata, ami rövid idő alatt a ház elé kerül.

A ház a tételt megszavazta.

Lukács Gyula a vizimunkálások tételénél szól. A duna-pentelei Dunaszabályozásnál a község érdekeinek a figyelembe vételét kérte a minisztertől.

Trubinyi János a Marosszabályozást sürgeti meg a kormánynál.

Tallán Béla: Válaszol Lukácsnak Duna-Pentele község érdekében s megjegyzi, hogy minden tekintetben ki fogja elégíteni a község érdekeit. Majd Trubinyinek válaszolva, a Merva vizének szabályozásával esett sérelmeket orvosolni fogja, nemkülönben a közvetítésnél is.

Vései József: A szőlőszet és borászat tételénél azt kéri, hogy a szállított szénkéneget vashordókban szokták átadni és a hordók után kauciót szednek, mely igen megrehezíti a kisgazdáknak a szénkéneget megszerzését és kéri annak megszüntetését.

Boda Vilmos: Hasonló értelemben beszél.

Tallán Béla földmivelésügyi miniszter azt válaszolja, hogy igen sok hordó élvész és ez kára az államnak. De tőle telhetőleg mindkét félre nézve kedvezően fogja megoldani a dolgot.

A költségvetést egy általánosságban mint részleteiben a hozzártartozó jelentésekkel elfogadták.

Napirend megállapítása után az ülést fél 4 órakor borekesztették.

A „cseréplábu ércbálvány.”

— A szentpétervári bombamerénylet. —

Budapest, július 29.

Már jó felszabadja, hogy Custine marquis Oroszországot cseréplábakon álló ércbálvány-nak nevezte. Ez a már akkor is találó hasonlat az idők multával egyre jobban ráillett az északi óriásra, mert mialatt a bálvány nőtt és sulyosabb lett, cseréplábai azalatt nemhogy izmosodtak volna, ellenkezőleg, mind törékenyebbé váltak.

Nép és hatalom egyaránt rég tudatában van hazája e halálos betegségének. A cárizmus kancsukát, bilincset és akasztófát használt ellene, Sinjagin-, Bobrikov-, Plehve-féle mindig szolgálatkész pribékjeivel, kiket tömegszámra liferált a reszkető despotizmus rendelkezésére a Pobjedonoscev szentszínati kormánypolitikája. Az embertelen eszközök azonban csillapítás vagy megfélemlítés helyett csak még jobban elkeserítették a kedélyeket, minden áldozat nyomába százak léptek, egész Russziát behálózta a hatalmas forradalmi akció, gróf Tolsztoj szabadszelleme művei felrázták a zsibbadiságból a rémuralom alatt már-már elaludt óriás nemzetet s ma már köznép, intelligencia egyfelmán, sőt a magas arisztokrácia és katonai körök számos rétege is át meg át van járva a Tolsztoj-tanoktól. Ezek pedig, hasztalan sütné rájuk a védekező zsarnokság a nihilizmus, a fel-

forogató tendencia bélyegét, jól tudja a nagy nemzet, hogy csak a türethetetlen despotizmus falait döngetik, népjogokat követelnek a XX. század szelleméhez illően. Hogy aztán ez a törekvés odafenn, a kormányzati kényuralom féktelen tulhajtása miatt született viszonyok közt igazi forradalmi jellegű, hogy az egész, Pobjedonoscev képére teremtett államrend alapjait, sőt magát a trónt s óriási birodalmat is végzetes rázkódásoknak kénytelen kitenni, arról sem a szabadságtanok, se gyakorlati végrehajtók nem tehetnek: a merénylő diákok, lázadó munkások, pusztítva ki-kitörő parasztok.

A mai mozgalom, mely minap Bobrikov, tegnap Plehve meggyilkolásában a külvilág előtt is letagadhatatlanul jelentkezett, sokkal hatalmasabb már, paloták és kunyhók népét sokkal mélyebben átjárta már, mint az 1878. év őszén kitört véres revolúciók. Akkor még csak a maroknyi diákság mert nyíltan élet-halálharcot kezdeni a vasvesszejű despotizmussal, ma a társadalom minden rétegét átjárta már a titkos tűz. A hatalom tudja, látja, hogy birodalma nagyszabású forradalmi akció előtt áll s az ellen ő tehetetlen, szuronyainak százezeivel, Plehvéinek lakájhadával egyetemben. Kibontakozást nem talál belőle mást: menekül továbbra is a megfélemezés politikájához, annak legkegyetlenebb fegyvereihez s legembertelenebb végrehajtóihoz. Plehve után jön másik Plehve, mert ezek csak eszközök, egy vak és vad rendszer eszközei, mik ha kikopnak, rendes uton vagy bomba alatt, vesznek újat helyükbe. Am, hogy már nem sokáig elégségesek, bizonyoság, hogy a cárizmust feltő kormányzat a terrorizmus politikája mellett kénytelen más eszközhöz is nyulni, hogy a nemzet figyelmét mindenképp másfelé terelje a belső iszonyattól. «Az orosz nép, írta nemrég a «Moszkovszkija Vjedomosztj», azonnal el fogja feledni Tolsztojt, mihelyt Oroszország ismét hozzálát világhatalmi céljainak megvalósításához, melyek abban koncentrálnak, hogy az egész szláv világ egyesüljön és szabad legyen.» Ez hát a másik eszköz. Akkor egy nagy pánszláv akció indítása céloztatott, hogy «az orosz nép feledje Tolsztoj tanait», de váratlanul kitört a japán konfliktus, most hát ettől remélhették a rémuralom tömlöctartói a belforrongás elülését, a szenvedelmek kifelé irányítását, ám csalódtak. A «másik eszköz» épp úgy nem vált be, mint a Szijagin—Bobrikov—Plehve szisztema. Az idegen konfliktus alatt pár hét már a második nagy merényletet produkálta, a forradalmi akció tehát nem aludt el, dühét a japán háboru nem csapolta le, él és uralkodik és egyre terjed, egész nyíltan halállal fenyegeti s őli is a despotikus kormányzat képviselőit, tegnap Szijagint, Bobrikovot, ma Plehvet, holnap ki tudja kit — az elégedetlenek vörös zászlójára itt is, mint mindenütt, hol a rabszolga tömeg egyszer megmozdult, boszu, kéllelhetlen boszu, halál van írva.

A zsarnok kormányzat reszketve várja a kike-rülhetetlen nemezis tömegesebb vérmunkáját, a fehér cár még fehérebb lesz, mikor egy-egy «hive» pusztulásáról értesül, abból a forradalom vészhiρνőkeit olvassa ki s egyikük se tud tenni a feltartóztatatlan ellen mást: nem meri az országból kiereszteni a szuronyok millióját. Inkább veszzen ott Mandzsuria sziklái közt Kurpatkin másfél száz ezer oroszával, az orosz győzhetetlenség hírével, nagyhatalmi presztizszel. Inkább, sem hogy ezer és egy helyen törjön ki otthon a «nihilisták» boszuja s rombadöntsön véres drámákban gazdag forradalommal mindent, mihelyt kitenné a lábát a szent birodalomból a rémitő cári hadsereg.

A «cseréplábu ércbálvány» lábából pedig a diák bombája újra kiütött egy cseropet: egy Plehvet, a bálvány alapja hát megint gyöngébb lett valamicskét, törékenyebb. Arra mindenesetre elég egy ilyen hulló esztel is, hogy pillanatra tán megint megálljon esztelen terrorizmusában a rémuralom. Mert Oroszországban, jól mondta egy egri jogász az államvizsgáján, a kormányforma: despotizmus ugyan, de merényletekkel mérsékelve. Lehetetlen, hogy II. Miklós, ki alatt Plehve már a tizenkettedik áldozata a «kormányforma»-nak s akit magát is megkönyvézett már néhányszor a halálos boszu, legalább is gondolkozóra ne essék egy-egy ily «mérseklő»

merénylet láttára: meddig mehet ez így, meddig tartható még fenn az ércbálvány hitvány cseréplábakon s nem érkezett-e már el az ideje, hogy e cseréplábak az *alkotmány sziklabátyival* kicseréltesse?

A szentpétervári merénylőről ma a következő táviratokat kaptuk:

A merénylet részletei.

Szentpétervár, július 29.

A Plehve belügyminiszter elleni merénylet abban a pillanatban történt, amidőn a kocsis a varsói pályaudvar előtt lévő hidat elérte. A hidtól jobbra levő vendéglő egyik ablakában ült egy fiatal ember, aki az utcán történeteket figyelemmel követte. Amikor megpillantotta a miniszter kocsiját, ki Krasznoje-Szeloba akart menni, hogy Vladimirovics nagyherceget nevenapja alkalmából üdvözlje, kirohant az utcára s bombát vetett a kocsis alá.

Szentpétervár, július 29.

Amikor Plehve csukott hintaja a Varsovszkaja Gostinica előtt rohogott el, a merénylő kirohant az utcára a vendéglőből és a bombát a kocsis alá hajította. Iszonyu nagy volt a dörrenés. Plehve és kocsisa menten szörnyet haltak, a hintó darabokra zúzódott, a lovak elterültek a kövezeten. Egy biciklis titkos rendőr, aki a miniszter kocsija mögött kerékpározott, könnyen sebesült meg.

Plehve kocsiját egy második követte két titkos rendőrrel. Ezeknek egyike, aki a merénylőt elfogta, könnyű sérüléseket szenvedett. Ennek a hintónak kocsiját is megsebeztek a bomba szertepattanó szilánkjai és a kocsis lefordult a bakról.

A merénylő fiatal ember, haja szőke, bajusza barnás, vasúti konduktor egyenruhát visel. Mikor a bombát vetette, a közelállók hallották, hogy éppen nem oroszos kijetéssel ezt kiáltotta oroszul:

— *Pusztuljon ez a kormány!*

Azon a helyen, ahol a bomba leesett, nagy lyuk támadt és a kövezet kőcsockait felszaggatta és messzire vetette a robbanás.

A járó-kelők közül többen megsebesültek, de sebek nem komolyak.

Pár perccel a gyilkosság után megjelent a színhelyen az igazságügyminiszter, a városi kapitány, a rendőrségi osztály igazgatója.

Plehve holttestét a Gyógyszer-szigeten (Apotheker-Insel) levő nyaralójába vitték, ahol este 8 órakor gyászmisét tartottak a meggyilkolt miniszter lelke üdvösségeért.

Plehve felesége és gyermeke nincsenek Szentpétervárott, tegnap utaztak el.

Szentpétervár, jul. 29.

(Az orosz távirati ügynökség jelentése.) Azt hiszik, hogy Plehve miniszteri gyilkosának társai is vannak. A tettes nevét semmiáron nem akarja megmondani. A bomba, amelyet használt, hosszú bádorgóhoz volt robbantó anyaggal és apró fémdarabokkal megtöltve. Azt hiszik, hogy a tettes több napig ama vendéglőben lakott, amely előtt a robbanás történt. A megsebesültek számát 18-ra teszik. Eddig azonban csak hat sebesültről tudni, ezek között van két tiszt, egy nő és egy gyermek. A robbanás oly heves volt, hogy az összezúzott kocsis szilánkjai Plehve testébe is behatoltak. Fejét majdnem teljesen leszakította a bomba. A tettesen vasúti hivatalnok sapka volt. A varsói pályaudvar közelében levő kápolna épen maradt.

Köln, július 25.

A bomba Plehve kocsija alá repült. A hintóból csak fadarabok, vaspántörédek maradtak. Azon a helyen, ahol a pusztítás végbement, estig emberi testdarabok heverték szanaszét.

Szentpétervár, július 29.

Plehve minden csütörtökön 10 órakor szokott Peterhofba utazni, a cárnak jelentést teendő. Ugy látzik, ezt jól tudta a merénylő és idejében ott volt, amelyre Plehve kocsijának el kellett haladnia. Mihelyt a miniszter kocsija az uton közeledett, a merénylő az utcára sietett és a bombát a kocsis alá vetette. Jól célzott: a pokolgép éppen a hintó alá repült. A kocsiba fogott három ló csodálatosképpen sérületlenül maradt. A nagy légnyomás sok járókelőt a földre sújtott. Plehve menten szörnyet halt. Koponyáját és kar-

jait darabokra szakgatta a bomba, egész testét elborította a vér. Egy rendőr a köpenyével letakarta a holttestet és úgy vitte a vasútállomás elsőosztályú várótermébe. A véres tetem ott maradt, míg egy betegszállító kocsí érkezett, amelyen Plehvét nyaralójába vitték. A gyilkosság színhelyéhez közel munkások dolgoztak. A robbanásra a munkások felbőszülve kjbáltak és a menekülni igyekvő gyilkos után vetették magukat. Tény, hogy a merénylő kabátja alatt egy bombát rejtgetett.

London, július 29.

A merénylőről többféle verzió kering. Az egyik elbeszélés szerint a bombát Plehve kocsija alá egy gyorsan száguldó automobilról hajították, amelyen két férfi ült: az egyik a vasúti miniszterium forgalmi hivatalnokának ruhája volt, a másik polgári öltözetet viselt. Ugyanabban a pillanatban, amikor az automobilról elvetették a bombát, a szomszédos vendéglőből is bomba röpült Plehve kocsija alá. Egy másik verzió azt állítja, hogy csak egy bombát hajítottak, még pedig a vendéglő ablakából és a merénylő egy fiatal ember volt. A bomba, illetőleg a bombák valamennyi verzió szerint Plehve hintaja alá hullottak.

A körülállók, akik közül sokan a földre buktak, csak nagy füstfelhőt láttak, a mely nehezen oszlott el. Azt mondják, hogy a felrobbant kocsis romjain elterült véres áldozat még nyöszörgött, hörgött, mikor a rendőrök odaértek.

Sokan beszélik, hogy a gyilkos, mikor elfogták, ezt kiáltotta:

— *Ez még semmi! Ezután jön a java! Sokan vagyunk! Eljen a forradalmi párt!*

Szentpétervár, jul. 29.

A robbanás iszonyu erős volt. Eleinte mindenki menekült, össze-vissza futkostak az emberek s nem is mertek a pusztulás felé nézni. Hamarosan temérdek rendőr futólépésben ért a vendéglő elé, körülfogták a holttestet és az odatorló utcákat elzárták.

Ahol a merénylet történt.

Szentpétervár, július 29.

Az Ismailowski prospekt, ahol a gyilkosság történt, késő éjfélig el volt zárva. A merénylet helyén fából bódét róttak össze, hogy a szakértők zavartalanul vizsgálhassák a bomba alkatrészeit.

Plehve utódja.

Szentpétervár, július 29.

Plehve utódja minden valószínűség szerint *Witte lesz*; de csak abban az esetben vállalkozik erre az állásra, ha felruhazzák őt, mint a minisztertanács elnökét, a birodalmi kancellársággal.

Letartóztatások.

Szentpétervár, július 29.

A rendőrség ma sok gyanus embert letartóztatott.

A merénylő.

Szentpétervár, jul. 29.

A merénylő sebei nem súlyosak. Személyéről eddigelő semmi közelebbi hír nem szivárgott ki. Azt hiszik általában, hogy örmény vagy finn ember. Tegnap sok elfogatás történt.

Szentpétervár, jul. 29.

A gyilkos sebei súlyosak. A nyakát a szirt körül felhasította egy bombaszilánk és testébe is furódott egy vasdarab, amelyet még tegnap este egy orvos kivett a sebből. A merénylő kínos fájdalmakat szenved. A második bombán kívül *hat golyóra töltött revolvert is találtak nála*. A rendőrség 25 évesnek tartja s azt hiszi, hogy a gyilkos finn ember.

Szentpétervár, jul. 29.

A megsebesült merénylőt nagy rendőrcsapat vitte a rendőrségre. A gyilkos a kihallgatáskor nem mondta meg a nevét s azt sem, hogy micsoda nemzetiségű, csak azt felelte, hogy nincsenek segítő, cinkos társai; a forradalmi bizottságtól kapta az utasítást, hogy hajtsa végre a Plehve feletti *kimondott halálos ítéletet*. A gyilkos nagy fájdalomtól vonaglott a faggatáskor.

A rendőrség azt hiszi, hogy a merénylőnek több társa volt, akik jelt adtak, mikor Plehve kocsija közeledett.

A gyilkosság hatása.

Szentpétervár, július 29.

A cár mélyen meg volt rendülve, mikor jelentették a gyilkosságot.

A lakosság körében vegyes érzelmeket keltett a merénylet. Szó sincs valami nagy gyászról, sőt az alsóbb néprétegeken látszik a megkönnyebbülés, nyilván azért, mert Plehve vasmarku, irgalmatlan ember hírében állott s neki tulajdonítják, hogy Szentpétervár rendőrváros lett, amelyben a rendőrség kezében volt minden hatalom. Ennek a megváltozását remélik a tegnapi véres naptól. Plehve kérelhetetlenül üldözte a sajtót, amely most fellélegzik. A meggyilkolt miniszter nagy reformterve, az általános közigazgatási decentralizáció Plehve halálával nyilván sirba fog szállni.

Berlin, július 29.

Szentpétervárról táviratozza a Berliner Tageblatt tudósítója:

A cárt lelke mélyéig meghatotta Plehve meggyilkolása.

Szentpétervár, július 29.

Plehve családját táviratilag hívták haza. A telegram úgy szól, hogy Plehve súlyosan megbetegedett.

A cárt telefonon értesítették a gyilkosságról. Környezete beszéli, hogy a cárra a merénylet híre borzasztó hatást gyakorolt. Néha-néha felsóhajtott:

— Ah, Istenem! Ah, Istenem!

Egyebet nem mondott.

Szentpétervár, július 29.

A hivatalos közlöny, mely ma gyászszegélylyel jelent meg, Plehvenek hosszú nekrológot szentel.

A bombamerénylőről azt jelenti ez a lap, hogy a merénylő a bombát az ugynevezett polgárhídról dobta a miniszter kocsija alá. A kocsis is áldozatul esett a robbanásnak. Kilenc járó-kelő, köztük egy asszony és egy három éves gyermek könnyen sérült meg, míg Vezenszki testőrkapitány, ki a miniszter kocsija után hajtatott, súlyosan sérült meg. A tettest ki néhány helyen megsérült, a helyszínén elfogták. A nevét nem akarja megmondani. A vizsgálatot a kerület vizsgálóbírója vezeti.

Francia lapvélemények.

Páris, július 29.

Az összes lapok felháborodással irnak Plehve belügyminiszter megöléséről, különösen azért, mert a forradalmi pártok még abban az órában sem szerelnék le, amikor a haza súlyos csapások alatt szenved. A Gil Blas azt hiszi, hogy az új merénylet oka a legújabb Bobrikov megölése miatt alkalmazott megtorló intézkedések és letartóztatásokban keresendő. A Figaro azt írja, hogy Plehve sok ellenséget szerzett megtorló politikájával, de egy fanatikus, kegyetlen tet e főlháborodással tölt el minden művelt népet. A Gaulois kijelenti, hogy a megvetendő gonoszított indokoltá teszi a legkeményebb intézkedéseket. E lap szerint minden európai nemzetnek érdeke elnyomni azt a propagandát, mely az összes államfőket fenyegeti. A Libre Parole amellet szól, hogy mostani körülmények között Plehve megölése több, mint gonoszított: felségárulás. A Rappel azt mondja, hogy az az intés, amelyet az orosz kormány kapott, bár tragikus és sajnálatos, mégis jelentőséges. Igen veszedelmes volna, ha azt nem akarnák megérteni. Az Aurore kijelenti, hogy bármily nagy volt legyen a rémület, amelyet Plehve kormányzása okozott, a megfélemlítés eme tette, amelylyel Miklós cár első miniszterét pusztították el Szentpétervár szívében, nem indokolt. A Humanité szerint a terrorista kormány olyan nehéz pillanatban rogyik össze, amint az Oroszországban soha sem történt meg.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 29.

A szárazföldi harcokról nevezetesebb esemény híre nem érkezett. Az oroszok úgy látszik, amennyire lehet, koncentrálni akarják csapataikat Liaojang, illetve Mukden körül, ahol a döntő ütközet várható.

Port-Arthur ostromát újból teljes erővel megkezdtek a japánok, de az ostrom eredményéről még nem érkeztek jelentések.

A vörös-tengeri konfliktus ügye is még mindig kísért. Anglia tiltakozó jégvezéket intézett az orosz kormányhoz a Knight Commander első-

Iyosztése miatt s lehet, hogy ez az eset újabb konfliktusra vezet.

Mai jelentések a következők:

Angol tiltakozás.

London, jul. 29.

A Reuter-ügynökségnek Szentpétervárról hivatalosan azt jelentik, hogy az angol nagykövét formálisan óvást emelt a Knight Commander elsüllyesztése miatt, mert annak jogosultságát a nemzetközi jog alapelvei szerint fenntartani nem lehet.

Amerika jegyzéke.

Washington, július 29.

(Reuter.) A külügyminiszterium jegyzéket intézett az orosz kormányhoz, amelyben azt kérde, hogy az egyik amerikai társulattól kibérelt Arabia nevű német gőzöst szabadon bocsátották-e. Az orosz kormány azt felelte, hogy nem érkezett hír az Arabia lefoglalásáról, mert az még nem érkezett Vladivosztkba. Az amerikai jegyzék igen mérsékelt hangú volt és hírt szerint a jegyzékek hangját később, ha az szükségesnek mutatkozik, szigorítani fogják.

Port-Arthur ostroma.

London, jul. 29.

A Daily Mail jelenti Jokohámából tegnapi, hogy megkezdődött az általános támadás Port-Arthur ellen. Hasonló jelentést közöl a Daily Telegraph Sanghaiból.

Japánok hangulata.

London, jul. 29.

Tokióból táviratozzák a Standardnak: Jóllehet a wladivosztki hajóraj a tokiói öböl közelében mutatkozott, a lakosság mégis nyugodt. A hangulat lelkes és azt várják, hogy Port-Arthur hamarosan el fog esni, aztán a wladivosztki flotta megsemmisítésére kerül a sor.

A wladivosztki hajóraj.

Frankfurt, július 29.

A Frankfurter Zeitung jelenti Tokióból: A wladivosztki hajóhad a tokiói öböl közelében van. Aggód-nak a Hotonumaru tengerésziskolahajó és a Korea postahajó sorsán. Több hajó nem érkezett meg pontos időre.

Tűz, eső és fagy.

Budapest, július 29.

A tüzek száma csak nem akar fogyni s fáradhatlanul dolgozik a veres kakas. Ezzel szemben azonban örömmel konstatáljuk, hogy a polkoi meleg valamivel alábbszállott, a vidéki esőzések hatása alatt. Bennünket budapestiek ugyan még nem szerencsésítették eddig Jupiter Pluvius, állhatatosan kerüli a fővárost és környékét. Vidékről azonban sokhelyütt áldásos esőkről érkeznek jelentések. Az abnormis időjárás egyik csodája az a fagy, amely tegnapelőttre virradóra Háromszék-megye három községének termését elpusztította. Kánikulában — fagy, valóban, ilyenre még a legöregebb emberek sem emlékeznek.

A tüzről, esőről és fagyról a következő tudósításaink számolnak be:

Löcséről jelenti tudósítónk, hogy Strázsa szepes-megyei községben nagy tűz pusztított. Elégett harmincnegyzet lakóház, heven gazdasági épület és tőmérdek takarmány. A kár meghaladja a 120 ezer koronát. — **Máramaroszigetről** írják: E hónap 23-án a Pálos-Remete s Técső határában fekvő nagy kiterjedésű kincstári erdő tüzet fogott és négy napig égett. — **Dévaról** jelentik: A gróf Eltz-téle uradalomhoz tartozó egyik pusztán tegnap tűz keletkezett. Nagy gabonakészletek, egy cséplőgép és több gazdasági épület égett el. Minden biztosítva volt. — Az ausztriai **Rzeszúból** jelentik, hogy Sokolov városban hatszáz ház égett le tegnapelőtt. Elpusztult a templom, a törvényszéki épület, az iskola, az adóhivatal, a községháza és a jegyzői épület. A kár igen jelentékeny. — **Szombathelyről** jelentik: A szombathelyi székes-káptalan kemenesszentpéteri fenyvesében kedden ismeretlen okból tűz keletkezett. A lángok rövid idő alatt elhamvasztották a kétszáz holdnyi területű fenyvesét, majd hirtelen átcsaptak az **Estérházy** Sándor gróf kemenesséi erdejébe, ahol szintén több száz hold fenyves és akácok lett a tűz martalékává. A kár több százezer koronára rug.

A meteorológiai hivatalhoz **Akna-Sztalináról**, **Unghvárról**, **Rozsnyóról**, **Arvaváraljáról**, **Keszthelyről**, **Csáktornyaőről**, **Zágrábról**, **Zomborból**, **Aradról**, **Kolozsvárról**, **Bolfaturól**, **Mezőlaborcáról**, **Nagybányáról**, **Felső-Visóiról** és **Gyergyó-Szent-**

Miklósról érkezett jelentés az esőről. — **Eszéken** tegnap délelőtt eső volt. A levegő lehűlt. — A földművelésügyi miniszterhez érkezett távirati jelentések szerint **Hajdudorogon** öt óráig tartó villám-lás és dörgés közt csendes intenzív eső volt, harmincöt napig tartó szárazság után, miért is burgonya, répa, kerti vetemények, sarjuszóna javult. — **Németújváron** tizenöt percig záporosóval galambtojás nagyságu jég esett, a kár még meg nem becsülhető, mert kiterjedését még nem tudni. — **Balassagyarmatról** jelentik, hogy ott több heti szárazság után jótékony eső volt, mely az összes növényzetet fölújította. — **Nagyszalonán** két nap óta hó eső van. — **Szemes** somogymegyei községben tegnap délután négy órakor néhány percig apró, habszem nagyságu jég esett, mely a szőlőkben kárt okozott. — **Brezsnóbányáról** jelentik, hogy a délutáni órákban erős zápor esett, s éjjel csendes esőre változott. — **Zitahról** jelentik: Hosszantartó szárazság után tegnap délután háromnegyed óras csendes eső esett. A vármegye többi részéből is jelentenek esőt. — **Egerből** jelentik: Egy hónapi szárazság után tegnap heves zivatar és mintegy tíz percig sűrű zápor volt. — **Nagypóradról** táviratozzák: Bihar megye egy részén tegnap este nagy vihar vonult végig. Bihar községben jégeső volt, mely a keleti határban a szőlőt elverte. Kovácsiban szintén jégeső volt, mely kárt okozott. — **Löcséről** jelentik, hogy július 26-án a Göhservölgyben majdnem három hónapi szárazság után megeredt az eső, amely erős zivatarral járt. — **Kolozsvárról** jelentik: Délről kezdve mepszakításokkal hó eső esett, erős vihar kíséretében. Az erdélyi részekből sok helyről érkeztek esőhírek.

A fagyról sepsiszentgyörgyi tudósítónk a következőket jelenti: Háromszék megye délkeleti határában, **Bodzavám**, **Bodzaforradó** és **Szilabodza** községekben, amelyet nemrégiben egyesítettek **Magyarbodza** néven, tegnapelőtt, perzselő nappali hőség után éjszakára hirtelen lehűlt a levegő, egészen a fagypontra alul, annyira, hogy reggelre, mire a nap felkelt, elragyott Magyarbodza összes kukoricatermése és a burgonyatermése is nagyrésztben tönkrement, mert a fagy a növényzet szárát feketére silányította. Az ötezernyi lakosság a legnagyobb nyomornak néz előre, mert a szárazság és most a fagy mindenét tönkretette.

NAPIHIREK.

Budapest, július 29.

— (Időjárás.) A délnyugati maximum Közép-Európáig nyomult; a depresszió pedig keleten tartózkodik. Európában az idő szárazabb jellegűtől nagyobb esők csak Közép-Európában voltak. A hőmérséklet változása jelentéktelen.

Hazánkban tegnap még sok helyütt, főleg pedig a keleti részekben voltak zivatáros esők. Az esőmenyiség egyes helyeken (Huszt és Görgény-Szent-Imre) a 30 millimétert is meghaladta. Az idő tulajdonképpen borult volt, helyenkint élénk szelekkel. A hőmérséklet kevéssel súlydott.

Jóslat.

Változóan felhős és melegebb idő várható, helyenkint, inkább csak az ország keleti felében még zivatáros esőkkel és itt-ott élénk szelekkel.

Hőmérséklet: + 23-5 C. fok.

— (Ottó főherceg felmentése.) A hivatalos lap mai száma a következő legfelsőbb elhatározást közli: O császári és apostoli királyi felsége logkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy **Ottó főherceg** altábornagy ő cs. és kir. fensége — egészségi okokra alapított saját kérelmére — utóbbi másirányú szolgálati alkalmazásra való fenntartás mellett, a bécsi lovas-hadosztály parancsnokságától felmentessék.

Ottó főherceget saját kérelmére mentették föl hadosztályparancsnoki állásától. A főherceg már ez év elejétől fogva beteg és a Rivierán hiába kereste egészségének helyreállítását és most újra hosszabb szabadságot kellett kérnie, amelyet egyelőre Dél-Tirolban szándékozik tölteni. A főherceg nem tartotta kötelességérzetével összeegyeztethetőnek, hogy állásának megtartásával ily hosszú szabadságra menjen, amelynek ideje még be sem látható. Betegsége nem rosszindulatú és az orvosok remélik, hogy kellő kimélettel nemsokára föl fog épülni. Jól értesült forrásból azt jelentik, hogy a király **Ottó főherceget lovasági főfelügyelővé** fogja kinevezni.

— (Tisztelgés a kultuszminiszteriumban.) Az ország különböző vidékeiről egybegyűlt néptanítók részére rendezett szüneti továbbképzőtanfolyam

hallgatói ma délelőtt tisztelegtek dr. Baló József tanítóképezdei igazgató vezetése alatt a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban dr. Axaméthy Lajos miniszteri tanácsosnál és dr. Neményi Imre osztálytanácsosnál, kiknek hálás köszönetüket fejezték ki a tanfolyam rendezéseért. A küldöttség mindkét helyen szíves előzékenységgel fogadtatott s a miniszteriumban örömlüknek adtak kifejezést a fölött, hogy a tanfolyam az idén oly szép eredményre vezetett mint ahogyan azt a küldöttséget vezető képezdei igazgató tolmácsolta. A tanfolyamot nagy ünnepélyességgel holnap zárják be.

— (Királyunk legfiatalabb dédunokája.)

Liptó-Rózsahegyről táviratozzák: Gróf Seefried-nének ma hajnali 3 órakor egészséges fiugyermeke született. Az orvosi tisztet dr. **Buridn** József dr. **Steinhard** segédletével végezte. A grófné állapota kielégítő.

— (A trieszti bombaügy.) Triesztből jelentik: Peterlin Nazarion bankhivatalnokot, a felosztott Societa Gymnastica választmányi tagját, kit ma a vizsgálóbíró a bombaügyből kifolyólag indított perben tanuként kihallgatott, hamis tanuvallomás miatt letartóztatta.

— (Garibaldi Ricciotti terve.) A nagy olasz szabadsághős fia Garibaldi Ricciotti merész tervekkel foglalkozik. Szabad olasz csapatok felállítását óhajtja egy bekövetkező háború esetére. Ezt a tervét már hónapok előtt hangoztatta s most meg is kezdte az agitációt nagyszabásu terve érdekében, amelyre különösen a jövő évi választásokat akarja felhasználni. A tábornok Montecorvino kerületben nagy beszédet tartott a választók előtt s kijelentette, hogy háború esetére 40.000 garibaldistát akar felfegyverezni. Minden zaj s feltűnés nélkül óhajtja tervét megvalósítani. Montecorvino-ban és környékén nagy agitációt fejtenek ki Garibaldi kortesei, hogy a népet a nagyszabásu terv érdekében megnyerjék.

— (Zubovics Fedor kínai rendjele.) Érdekes rendjel a kínai kettős sárkányrendje, melyet eddig csak kínai ember kaphatott. Most azonban **Zubovics** Fedor nyugalmazott honvédszázados az a kínai császár a kettős sárkányrend első osztályával tüntette ki s ő az első európai, aki megkapta. **Zubovics** Fedort a császár a kínai hadjárataiban szerzett érdemeiért tüntette ki. A kapitány ugyanis a hadjárataiban vitézül harcolt a franciák ellen. Az érdemrendet a honvédlőparancsnokság adta át a kapitánynak.

— (Az amerikai flotta Fiumében.) Fiuméből táviratozzák: Tegnap este a «Mayflower» hadihajó diner volt. A kormányzó és neje nyolc órakor érkeztek a hajóra és a katonai zenekar a magyar Himnuszsal fogadta őket. A második fogásnál **Barker** tengernagy pohárköszöntőt mondott, amelyben nagy szeretettel nyilatkozott a magyar nemzetéről. A tósz után a zenekar a Gotterhaltét, majd a magyar himnuszot játszotta. A tengernagy tószjára a kormányzó válaszolt. Vacsora alatt a zenekar magyar nótákat játszott. A fiumei zenekar az Adamich-téren délután hangversenyt adott, amelynek első pontja az amerikai himnusz volt.

— (Amerikai tengerész-tiszt halála Triesztben.) Triesztből jelentik, hogy a jelenleg Fiumében időző amerikai hajóraj egyik tisztje, **James Clement** a trieszti kórházban tüszszban meghalt, ezenkívül még hat tengerészkatona fekszik tüszszban. **Barker** tengernagy parancsára az egyik hadihajó Triesztbe megy, hogy felvegye az elhunyt tiszt holttestét, melyet Amerikába visznek.

— (Nemzetközi állatorvosi kongresszus.) Budapest a jövő esztendőben nemzetközi állatorvosi kongresszus lesz. A főváros tanácsától erkölcsi és anyagi támogatást kért a kongresszus rendezősége. A tanács 1000 koronát szavazott meg a kongresszus költségeihez való hozzájárulás címén.

— (Nagy erdőtüz.) Krisztiániából táviratozzák: **Krekling** és **Skolenborg** állomások között nagy erdőtüz van. Tegnap estig hat kilométer hosszú és három kilométer széles terület pusztult el, de a tűz folyton nő. Ask állomásról 400 főnyi katonaság ment a tűz színhelyére. Oly kevés a víz, hogy a tűzoltóknak ivóvíz sem telik, Norvégia más vidékeiről is jelentenek erdő-égéseket.

— (A volt olmuízi érsek birtokvásárlása.) Dr. Kohn, volt olmuízi érsek akudozásban von **Arco-Zinneberg** Matild grófnő jószágkormányzójával, hogy a grófnő ebreichsdorfi kastélyát és birtokát megvásárolja.

— (Egy konzul életveszedelemben.) Szófiából táviratozzák, hogy a macedonok közt nagy az elkeseredés a görögök ellen. A napokban történt Serresben, hogy Stige konzulátusi ügynököt görögök megrohanták és meg akarták ölni. A török rendőrség szabadította ki az ügynököt a halálos veszedelemből.

— (A csodálatos gyűrű.) Nem járt le még a csodák korszaka. Legalább is így állítja azt Hodács János szegedi kocsijáratmester, kivel az a csoda esett meg, hogy két év előtt a mutatoujjáról elvesztett gyűrűjét megtalálta a — hüvelykujján. Még pedig, ami még csodálatosabbá teszi az esetet, a lábának a hüvelykujján. De vegyük sorjára a dolgot. Két esztendő előtt történt, hogy a majsztram a szomszédos dorozsmai fürdőben elvesztette a gyűrűjét. Kereste, kutatta, de nem találta. Nagy szomorúan hazajött s arra a nevezetes kijelentésre fakadt:

— Az is bolond, aki többet Dorozsmán fürdik. Ami érthető és méltányolható kijelentés volt. Hogy hogy nem, az idén mégis Dorozsmára ment fürdeni a majsztram. Fürdik, fürdik, egyszerre egy nagyot kiált:

— Vipera!
Már minthogy vipera csipke volna meg a lábát. Kirántja hát gyorsan a vízből, de biz azt nem vipera csipke meg, még csak nem is rák, mi némileg valószínűbb. Szóval se vipera, se rák, hanem — a két év előtt elvesztett aranygyűrű volt a hüvelykujján. Annak a köve szurta meg olyan kegyetlenül. Ez az a csoda, amely dacára a nagy kánikulának, nem cápa, nem is tengeri kígyó, sőt kacsá se, de — gyűrű és ami fő, igaz.

— (Segantini fia öngyilkos.) Rómából jelentik, hogy Alberto Segantini, a nemrég elhalt híres festő fia, agyonlőtte magát. A fiatalember megszökött a katonaságtól és egy darabig a svájci határon élt, míg most végre a kétségbeesés a halálba kergette.

— (Szerencsétlenül járt turisták.) Bécsből táviratozzák a következő turistaszerencsétlenség híré: 27-én a Trift Alpen lévő szállóban egy hölgy, két úrból és egy vezetőből álló társaság töltötte az éjjelt. 28-án megakarták mászni az Obergabelhorn, melynek hőmentes csúcsa 4095 méter magas. Az utasok kötéllal összekötve, három csoportban haladtak a rendes feljárón. Legelől ment Demelius tanár, az innsbrucki egyetem rektora és Dembl vezető, követte őket Dangel vezető és a hölgy, leghátul ment Ficker és a harmadik turista. Szerencsésen elérték 50 méternyire a csúcstól, hol veszedelmes módon laza sziklák hevertek. Felérve először is Dembl vezető mászott meg egy szilatömböt és azon szilárd állást keresett. Majd Demelius tanár próbált felkuszni. Kezével kapaszkodott a sziklatömbön, de az engedett s a mélységbe rántotta, Demblt is magával húzta. Dangel vezetőnek egy kö lyukat ütött a fejébe. A többi résztvevőnek nem történt baja, de az ijedség majdnem megbénította őket. Demelius tanár a Gabelhorn glecseren zuhant alá. Dembl egy sziklacsoport peremén akadt fel. Ficker a gyászhiat délután 5 órakor hozta Cermatba, míg a többi utas a Trift-hotelben maradt. Cermatból azonnal csapat indult ki dr. Seiler orvos vezetésével a holttestek lehozatalára.

— (Színes fényképezés.) A színes fényképezés kérdése nagyon sok fotokémikust és fényképezési foglalkoztat, de sajnos, ennek a munkásságnak még mindig nincs valami pozitív eredménye. Legújabb két magyar ember, Schröder Albert vegyész tanár és Bodor Imre amatőr kísérleteznek e téren kecskettő eredményével, sőt munkájukban már annyira haladtak, hogy októberben egy nagyobb szabású felolvasás keretében akarják tanulmányukat ismertetni. Hozzáértő körökben érdeklődéssel várják a föltalálók demonstrációját.

— (Agyonlőtt főerdész.) Egri tudósítónk jelenti: Schwertenführer Rezső baktai érsekeradalmi főerdész tegnap reggel öt órakor kiment erdésze s egy erdővéd társaságában vadászni az erdőre. Utközben találkozott Laczkovits János erdővéddel, ki éppen őzlesen volt s szintén hozzájuk csatlakozott. Laczkovits a főerdésszel előre ment s beszélgetésbe ereszkedtek. Eközben a főerdész észrevette, hogy Laczkovits fegyverének ravasza fel van húzva s figyelmeztette is erre. Az erdővéd leeresztette a ravaszt s vízszintesen a vállára vette megint pusztáját, úgy azonban, hogy a cső nyílása a főerdész felé fordult. Tovább haladtak, de nemsokára lövés dördült el. Laczkovits fegyvere hogy hogynem elsült.

Megrettenve állottak meg, mert borzalmas látvány tárult eléjük. Schwertenführer a földön feküdt meglöve. A golyó a baloldalon nyakába ment, átfurta az agyvelőt s kiszakította a hátulsó koponyacsontot. A főerdész nem kinlódott soká, pár perc múlva meghalt. Bevitték a faluba s az esetről rögtön értesítették az egri kir. ügyészséget. Miskovits Flóris dr. vizsgálóbíró két törvényszéki orvos kíséretében azonnal kiment Baktára a vizsgálat megejtésére.

— (Beketow-cirkusz) ismét új műsorral folytatja előadásait, melynek számai közül megemlíthetjük: 3 Powell, a világ legjobb műlovarjai az 6 fenomenális mutatványaikkal lovon, 2 hölgy 1 ur. Louise és Margaritha Cotrell kiváló hölgyzsongók. Mlle Gusta de Botoni, kitűnő iskola- és ugróló-lovarnő. The Howarth Nielsens, eredeti zenebohóc és bohóc. Talep és Manolo urak, kiváló batoude-ugrók, 10 lovon és az óriási elefánton át. Trio Neumen, négyszeres nyújtó. Miss Marquis, az 6 idomított 6 ponnijával.

— (Női gyászruhák.) Gyászruhákat alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgőnyileg beküldendő a mellbőség és aljhossza.

x Fölvívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, az «Adria» szállóval szemben létező női-divatruházára.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Fővárosi nyári színház. A budai szinkörben szombaton lesz a bemutató előadása Millőcker «Apajune a vízszellem» című nagy operettjének. Megkezdődtek a próbák Feld Mátyás és Faragó Jenő «Az aszfaltbetyár» című fővárosi életképéből is, melynek két főszerepét valószínűleg Németh József és Szirmai Imre fogja játszani.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— Fenyő Sándor a törvényszék előtt. A budapesti büntető törvényszék dr. Langer Jenő elnöklete alatt ma tárgyalja Fenyő Sándor ismert bűnügyét. Emlékezetes még az a nagy felháborodás, melyet az Eggyetértés volt főszerkesztőjének merénylete országosra okozott. Ez év április 23-án történt, hogy Fenyő Sándor az Eskü-tér egyik palotájában egy gyermekleányt akart megtámadni. Szerencsére a kis leányka édesatyja éppen a keillő pillanatban lépett közbe. Ami ezután következett, az nagyon szomorú féltóra Fenyő élete történetében. Először a kis leányka atyja verte, rugdosta és köpdöste össze, majd a hamarosan egybegyűlt tömeg látta el alaposn. Talán agyon is verik, ha közbe nem lép a rendőrség. Fenyő urat a főkapitányságra vitték, ahonnan azonban személyazonosságának igazolása és kihallgatása után szabadon bocsájtották. Az «Eggyetértés» főszerkesztőjét azonban még ez a dolog sem törte meg. Össze-vissza karmolt képével, az útésektől kék-zöld arcával este a Hungária nagy éttermébe ment vacsorázni, ahol nem csekély feltűnést keletet, miután esetét már szerte megbotránkozva tárgyalták az egész fővárosban. Akikben jobb érzés volt, bizony sorban otthagyták azt a termet, ahol Fenyő Sándor leült vacsorálni. Másnap, vasárnap reggel a Pannoniába ment reggelizni Fenyő s a függetlenségi képviselők asztalánál foglalt helyet. A képviselők egymásután otthagyták a főszerkesztő urat. Hétfőn délelőtt pedig a miniszterelnöki irodában jelent meg Fenyő. Tisza Istvánnal akart volna beszélni. A miniszterelnök azonban kiüzente, hogy ilyen emberrel szóba nem állhat. Miután pedig Fenyő nem akart tágitani, a miniszterelnöki palotából valóssággal kidobták.

Fenyő Sándornak ezután letartóztatását rendelte el a rendőrség, s azonban egyszerűen elszökött. Bécsben az Erzhergog Karl-szállóban a saját neve alatt megszállt, másnap Zürich felé indult. Kiadását a svájci szövetségi tanács, annak konstatálása után, hogy a sértett leány nem tíz-tizenkét, hanem tizenöt éves, megtagadta. A főtörvényszék ellenben — egy szótöbbséggel — a kiadás mellett döntött. Fenyő Sándort erre kiadták s legelső dolga volt szabadlára való helyezését kérni. Az ügy aktáit a tábla

is vizsgálat tárgyává tette s ellentétben az ügyész kívánságával, ötezer korona óvadék mellett megsemmisítette a vizsgálóbírónak a letartóztatást elrendelő végzését.

A mai, közvetlen időzéssel kitűzött főtárgyaláson az itéletanács tagjai dr. Kramasza Imre és dr. Fleischer Kornél bírák. Az ügyészséget dr. Keserű Lajos kir. ügyész képviseli, a védelmet pedig dr. Pollák Illés ügyvéd látja el. Mint szakértő orvosok dr. Minich Károly, dr. Schaffer Károly törvényszéki orvosok és dr. Salgó Jakab egyetemi magántanár vesznek részt a tárgyaláson. Tanuként be vannak idézve ifj. Aprily János, Hlavacsek Márton, Leicht Matild, Szilágyi Ignác, Leitner Mihály, Szeghő Ottó, Aczél Károly, Korb Flóris, Neumann László és Mitrovitz Adolf. Elnök megnyitva a tárgyalást, a beidézett felek és tanuk megjelenésének konstatálása után az ügyész előterjesztésére, amelyhez a védő is hozzájárult, elrendelte a zárt tárgyalást. Ítélet az esti órákban várható.

KÖZGAZDASÁG.

Budapest, július 29.

Borkóstoló és kertészeti kiállítás. Pécsről jelentik, hogy dr. Fejérváry Imre főispán, Valtér Antal püspöki helynök, Majorossy polgármester, Erreth országgyűlési képviselő, Kossits alispán kezdesse október hó 2., 3. és 4-én borkóstolóval kapcsolatos kiállítást rendeznek a városi tornacsarnokban. Bemutatják Baranyamegye gyümölcsét, szőlőjét, borát, gyümölcsborát, pezsgőjét, a kertmunkásokhoz szükséges eszközöket, kosárkötészetet. A kiállítandó tárgyakat Ziegler Nándor veszi át. Épülnek külön pavilonok és sátrak is. A kiállítás rendezősege nagy diszokmányt, dícsérő okleveleket és pénzjutalmakat fog szétosztani. Az Országos Kertészeti Egyesület örömmel vesz tudomást a baranyamegyeiek akciójáról és a szép szándékot erkölcsi támogatásban részesíti. A kiállításra vonatkozó összes bejelentések Ziegler Nándorhoz (Pécs, város háza) intézendők.

A kivándorlás és a vidéki közvélemény. A vidéki közvélemény erősen sorakozik minden oly kormányténykedés ellen, mely a kivándorlást előmozdítja. Tegnap ismertettük egy vidéki lap cikkét, mely a kivándorlóknak nyújtott vasuti jegykedvezményt helyteleníti. Ma ismét a «Debreceni Független Újság» foglalkozik az utlevélszerzés megkönnyítésével s érdekes tükörképét adja a szinmagyarság városa közvéleményének. A cikkből közöljük a következőket:

Amíg csak «elketlen ügynökök» csábították kivándorlásra a magyar népet, a mostanihoz képest igen mérsékelt volt a kivándorlás, de amióta Tisza István kormányelnök a Cunard nevű hajózársasággal szerződést kötött és minden módon megkönnyíti a kivándorlást, az hibetetlen mérveket kezd ölteni. Pár hónap alatt a kivándorlók száma megkétszereződött, sőt olyan vidékekről is megindult a kivándorlás, ahonnan eddig egyáltalában nem is akadt kivándorló. Nagyon veszedelmes tünet az, hogy a kivándorlók tulajdonképp többesége képestelt iparos és vagyonnal bíró kisgazda. Ed-dig, aki külföldre akart menni, a közigazgatási hatóság útján a belügyi kormányhoz folyamodott utlevélért, amit nem lehetett könnyedén megkapni. Ezentúl nem így lesz. A belügyi kormány ugyanis rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz és az utlevél-ügyet rájuk bízta teljesen. A városokban a rendőrkapitányokat, a megyékben a főszolgabírákat bízta meg az utlevelek kiállításával. Ez a rendelet már ez év augusztus első napján életbe is lép. A kivándorlónak nem kell várni se az utlevélre. Fél-óra alatt megkaphatja.

Mit jelent ez? Se többet, se kevesebbet, hogy gróf Tisza István, Magyarország ez idő szerinti kormányelnöke és a belügyi tárca tulajdonosa hivatali állását a saát nemzete pusztítására használja fel és valóssággal a «Cunard» kivándorlási főügynökének csapott fel. Szegény Magyarország!

A székelyföldi tanulmányút elhalasztása. A maros-vásárhelyi kereskedelmi és iparkamara következő értesítést adja közre: A soproni társkamara tudatva, hogy székelyházat f. é. augusztus hó 21-én óhajta a társkamarak képviselőinek jelenlétében a szokásos ünnepséggel felavatni s egyidejűleg országos kamarai értekezletet is kíván rendezni; arra kérte kamaráinkat, hogy az általa ugyancsak f. é. augusztus hó 7—17-éig tervezett Székelyföldi tanulmányi körutazást halasztva a jövő évre, mivel ez által székelyház avató ünnepélyét veszélyeztetve látja. Belátva, hogy a Székelyföldi tanulmányút tényleg

hátrányos befolyással lenne a soproni társamara tervezett ünnepeire s méltányolva ebből folyó kívánatát; a sikeresnek ígérkező székelyöldi tanulmányutat a folyó évről a jövő évre halasztjuk.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza mérsékelt kínálat és korlátozott vételkedv mellett ma csendes irányzatú volt. Elkelt ca 10,000 mm. 5 fillérig olcsóbb áron.

Rozs néhány fillérrel olcsóbb. Helyben és helyi paritásban azonnali szállításra ó és újára 7.30-7.57.5 jegyez.

Takarmányárpa tartott. Helyben és helyi paritásban 6.20-6.60 fizetnek. — Sörárpában még alig fordult elő üzlet.

Zab nem változott. Helyben és helyi paritásban 6.60-7.— jegyez.

Tengeri szilárd. Azonnalra helyben kocsira rakva 6.45-6.55 fizetnek.

Uj-buza.

Tiszavidéki: 500 mm. 80.5 k. 10.42.5 korona, 400 mm. 82 k. 10.32.5 korona, 600 mm. 81 k. 10.37.5 korona, 400 mm. 81 k. 10.35 korona, 400 mm. 81 k. 10.25 korona, 100 mm. 80.5 k. 10.35 korona, 100 mm. 80.5 k. 10.22.5 korona, 100 mm. 80.5 k. 10.35 korona, 100 mm. 80.5 k. 10.22.5 korona, 100 mm. 80 k. 10.40 korona, 100 mm. 80 k. 10.15 korona, 100 mm. 79.5 k. 10.15 korona, 100 mm. 79 k. 10.30 korona, 150 mm. 79 k. 9.90 korona, 100 mm. 79 k. 9.55 korona.

Fejérmegyei: 200 mm. 79.8 k. 10.20 korona.

Pestmegyevidéki: 500 mm. 82 k. 10.32.5 korona, 1300 mm. 82 k. 10.25 korona, 150 mm. 79 k. 10.35 korona, 200 mm. 80 k. 10.20 korona, 200 mm. 79.8 k. 10.15 korona, 200 mm. 79 k. 10.30 korona, 100 mm. 79 k. 9.60 korona, 450 mm. 79 k. 10.15 korona.

Bihari: 400 mm. 80 k. 10.37.5 korona.

Rozs.

Uj áru: 500 mm. 7.57.5 korona, 200 mm. 7.57.5 korona, 100 mm. 7.57.5 korona, 100 mm. 7.42.5 korona.

Zab.

100 mm. 7.— korona, 100 mm. 6.90 korona, 200 mm. 6.85 korona, 100 mm. 6.70 korona, 800 mm. 6.60 korona.

Érték-tőzsde.

A külpolitikai helyzet, különösen pedig az angol-osztrák konfliktus kedvezőbb megítélése folytán az irányzat megszilárdult. A forgalom ellenben mindvégig korlátozott maradt.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	637.—	637.—	638.—	—
Magyar hitel	748.—	748.—	749.—	—
4% koronajáradék	97.20	97.20	—	—
Leszámitolóbank	451.—	451.—	451.—	—
Jelzálogbank részv.	505.50	505.50	—	—
Rimamurányi	491.50	491.50	—	—
Allamvasut	633.50	634.—	634.—	—
Városi villamos	328.—	328.—	328.—	—
Budapesti Közüti	569.—	569.—	569.—	—

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	638.—	—	—	—
Magyar hitelrészv.	749.—	—	—	—
4% koronajáradék	97.20	—	—	—
Leszámitolóbank	451.—	—	—	—
Jelzálogbank részv.	506.—	—	—	—
Rimamurányi	491.50	—	—	—
Allamvasut	632.75	—	—	—
Városi villamos	328.—	—	—	—
Budapesti közüti	569.—	—	—	—

REGÉNY-CSARNOK.

KATINKA.

Irtá: Somogyi Lajos. (10)

A vendégek nagy serege már előző nap összegyűlt. Megjelent maga Bánffy főgenerális, Erdély helytartója, ott voltak a Bebekék, Drugeth fiúk, Abafiék. Ott voltak Erdély legszebb asszonyai, leányai. S mindegyik szeretet volna ki tűnni szépségével, pazar öltözékével. Egész Erdély kincse fel volt található ott a rózsaszínű fülcimpákon, hófehér nyakon, a csuklókon. Azok a smaragd köves karkötők, azok a gyémánt fülbevalók szemképráztató látvány. S a fiatal meg az öreg urak alig tudták eldönteni, melyiknek van ragyogóbb tüze. A szemeknek-e vagy a köveknek. De az urak is tele voltak drágakövekkel. A szücs munkák remekei voltak, a nyuszt, a far-

kas, a rókaprémés menték. Egyszerre mindenki az ajtó felé fordult, megjelent rajta egy ur hófehér diszmagyarban. Fehér rókaprémés volt a mentéje, mely tele volt szörva fekete drágakövekkel. Szurós szemével körül nézett a társaságon ismerőst kémlelt, hanem nem igen talált. Bajusza alig volt egy-két szál, hanem annál duzsabb volt a szakála, de csak az álla alatt. Amolyan kecskeszakáll forma. Senki sem tudta ki és mégis oly ismerős volt mindenkinek. Egyszerre egy kövér ur elkialtotta magát.

— Ez az Imre — akkor azután mindenki megismerte s végigzugott a termen.

— Itthon van Perényi Imre.

A jött fiatalember pedig kifogástalan eleganciával hajtotta meg magát és belevegült a társaságba. Ismerte itt őt mindenki.

— Honnan jössz, Imre? — kérde átnyalálva az előbb említett kövér ur, ki teljesen le akarta magának foglalni Perényit. Jogot formált hozzá, ő ismerte meg először. Perényi lassan, méltóságteljesen beszélt el neki, hogy most egyenesen Szibériából jön, bejárta már az egész világot s most hazajött pihenni. Alig hogy megérkezett Nagyszébenbe, sorra látogatta ismerőseit hanem mindenütt azt a választ kapta, hogy nincsenek itthon. Rédenben vannak, Bethlen Katinka esküvőjén. Ismeri már, mint kis gyermeket, hát eljött. Bizalmasan megsugta a kövér urnak, hogy meg akar házasodni. Most még jobban megragadta Minczér Ádám uram a fejedelmi javak egyik felügyelője, egy kis birtok és hat eladó leány tulajdonosa. Vitte is a leányaihoz, kedves nejeinek bemutatni a nagyrabocsült rokont. Már mindenki készen volt, a menyasszony is felvette a myrtuszkoszort, csak a vőlegény késlett.

Nagysókára azután megérkezett a vőlegény is. Fekete diszmagyarban. Az arca ki volt pirulva, talán a nagy sietségtől, vagy talán a nagy izgalmától. Boldogan nézte Katinkát. Nagynehezen felkészültek az utra s megindultak a templom felé. Ői hófehér paripa vitte a menyasszonyt a nyoszolóleányt, Szalánczy Erzsikével. Ugyannyi fekete a vőlegényt Rédey Ferencel. László nem is beszélt másról az egész uton, csak Ferencről, meg az ő menyasszonyáról, Erzsikéről. Ferenc nagyokat sóhajtott, talán ugyanekkor a menyasszony kocsjában is pirulva gondolt valaki oda hátra, Ferencre.

A többiek gyalog indultak neki a kis utnak. Tele és tele volt szőnyegekkel rakva, nehogy a tekintetes és nagyságos urak beporozzák lak- és különböző csizmájukat, ne hogy a nagyságos kiasszonykák fehér atlas cipelőcskéjük benn maradjon a homoktengerben. Mert csodálatosan Réden volt Erdély homokbányája, egy kilométerre tőle alig találni egy porszemet és benn a faluban óriási mennyiségű van. De azért vannak a perzsek és azért lanknak Smyrnában okos kereskedők, hogy kellő mennyiségű szőnyeget gyártsanak s ebből a rédeieknek is juttassanak jó pénzt. Sorfalat a falu diszbe öltözött legényei és leányai állottak. A templomajtónak mind a két szárnya ki volt nyitva, ugysis künn reked a vendégek fele.

Amint beléptek a terembe, az orgona valami halk, lágy melódiát játszott, ugy összeszorult a szíve Katinkának, mikor belépett és az oltár elé kellett térdelnie. De mellette volt László. Már térdelt az uj pár, már elhallgatott az orgona csak a papra vártak. Hanem az vártott magára. László feléz. Még mindig semmi. Intett a szemével Rédeynek, hogy mi az? Rhédey visszaintett, hogy nem tudja, hanem sietve otthagya a templomot s ment a sekrestyébe. Egy öreg, süket sekrestyés volt csak ott. Azzal ugyan nem tudtak boldogulni. Szaladt a paróchiára. Azalatt a templomban pedig vártak türelmesen, azaz türelmetlenül. Türelmetlenül várt az uj pár és türelmesen a vendégek. Mi lesz itt. Az öreg asszonyok már összesugtak: Ez rossz jel. Még László is meghallotta. Törődött is ő a rossz jellel, csak Ferenc hozná már azt a papot. Hanem majd ad neki. Ferencnek meg azt mondta a pap gazdaasszonya, hogy valószínűleg a szőlőbe ment bort fejteni.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: MAGYAR GYULA.
Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat.

SZINHÁZAK.

Szombat, 1904 július 30-án.

Fővárosi nyári színház.

Apajune, a vízi szellem.

Kezdeté fél 8 órakor.

Városligeti nyári színház.

A hét Schlésinger.

Kezdeté fél 8 órakor.

Népligeti szinkör.

Érckövy Károly vendégfelléptével:

Rémes éjszaka.

Utána:

Éhes Don Juan.

Közbe:

Micssey János vendégfelléptével:

Tarka szinpad.

Végül:

A gyári lányok.

Kezdeté 3 órakor.

Olvasóink figyelmét felhívjuk a KALAP-KIRÁLY

tavaszi elsőrangú különlegességeire
Budapest, Kossuth Lajos-utca
(Klotild Palota).

3, 4 és 5 koronás különlegességekben
elismert specialista. Divatlap küldetik. 253

Aranyfény

izzótestek a legjobbak. darabja 60 fillér.

Liliput 40 fillér.

Adria öngyújtó 1 korona. vidékre utánvétel mellett.

Aranyfény József-körut 9.

Lakásokat

csekély díj mellett közvetít «Fővárosi Lakásközvetítő» Kossuth Lajos-u. 16. 286/I

Szobákat

csekély díj mellett közvetít «Fővárosi Lakásközvetítő» Kossuth Lajos-u. 16. 286/II.

Brázay-féle

sósbor-szesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

SCHMIDT M.

szilgyártó, nyerges és bőrdobos

Bpest, VIII., Kerepesi-ut 25.
Kocsizó-és lovagló-szerszámok.
359 Mindennemű utazóbőröndök.

Megrendelések és javítások pontosan és futóan eszközöltetnek.

Kettős elektromágneses kereszt

gyógyít és felüdit kezeség mellett.

E készletet gyógyít és segít fel-, fül- és leghaladásnál; a migrén, neuralgia, vér-telenség, sápkór, szédülés, a tüdőgég, nagyothallás, a szívverés, szív-göröcsk, neumatikus rohamok, gyomor göröcsk s egyéb göröcsk, az ötvéggyulladás, a hideg kezet és lábát, a csusz, kőszvény, fechtas bajában; influenza-ban s a velt-járó hátfájásoknál; különösen idegkéntalmaknál s a velt-járó almatlanság bajában; a rendellenes vérkeringés bajában s még sok más oly bajban, a melynek a normális orvosi kezelés szerint

villamos áram a gyógyító szere. E készletnek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időrolidőre, de állandóan jó-tékony villamos áramot a szivertől szét a test-göröcsk, neumatikus hámlatos sikerrel gyógyít, másfelől a leghaladás-sabb óvoszer az emberi szervezetet megruhadó betegségek ellen. Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy husz-öves betegségeket teljesen meggyógyított. A: Irodám-ban levő elismerések és bizonyítványok, amelyek a világ minden részéből há-lálan emlékeznék meg ta-lálmányomról, mindenkor mindenki által megtekint-hető.

Akt legkésőbbben 45 nap alatt nem gyógyít meg kész-letem, az visszakapja a pénzt. Ahol már minden hasz-talan volt, kérem, tessék a készletemet megpróbálni.

Nagy készlet ár 6 korona.
Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készlet ár 3 korona.
Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldési hely a bel-és külöld részére:

MÜLLER ALBERT

Budapest, V., Kálman-u. 18/H. Vadász-u. sarok.

Becsési áron alul adatnak el még a lent felsorolt cikkek, mivel azok többé raktáron nem lesznek.

1 elegáns Sephír pongyola	becsár 5.-, eladási ár	2.50 frt
1 remek delain pongyola	12.-, 5.-	5.-
1 remek szöv. felsőszoknya	12.-, 5.50	5.50
1 gyönyörű angol szöv. v. luster-alj	10.-, 4.50	4.50
1 remek f. selyemfűző cloth alsószoknya	6.50, 3.-	3.-
1 selyem taft alsószoknya (suhogó) csipkedésszel	16.-, 7.50	7.50
1 elegáns tavaszi Havelok linom angol kelméből	16.-, 7.75	7.75
1 finom szöv. ruha minden színben	25.-, 10.-	10.-
1 legfinomabb selyemblouz	15.-, 6.-	6.-
1 remek costum, kabát és alj	24.-, 12.-	12.-
1 doubl. szöv. gallér, kockás halszáj	14.-, 8.-	8.-
1 finom selyemruha, elegáns, dus díszítés	45.-, 12.-	12.-
1 finom utazó köpeny	12.-, 6.50	6.50
1 tisztá cőrna abrosz, 6 szálv. ajour szőll	9.-, 3.25	3.25

1 tolltartó ágyhurát, erős, mint a bőr, 20 rőf	becsár 9.50, eladási ár	6.- frt
1 Pius-pápa vászon, remek min.	9.50, 5.25	5.25
1 vög tisztá len crész, al-kalmi vétel	22.-, 12.50	12.50
1 ablakra v. csipkefüggöny, remek minta	4.50, 2.25	2.25
1 tot. vászon pohártörő	2.40, 1.60	1.60
1 smyrna-szőnyeg, 260 sz., 3 m. h.	18.-, 8.50	8.50
1 ineter valódi spargaszőnyeg, tartós minőség, 90 széles	1.25, 0.95	0.95
1 méter ugvanaz, 65 széles	1.10, 0.70	0.70
1 vög irlandi vászonj 54 rőf	17.-, 9.25	9.25
1 cőrna paplan, 2 személyre, új.	12.-, 5.50	5.50
1 valódi élethaplán, remek min.	3.50, 4.25	4.25
Vászon ingek	1.50, 0.65	0.65
gardazon díszítve	3.-, 1.50	1.50
1 ruhára való remek delain 7 mtr. minden színben	3.75, 2.10	2.10
1 ugyanaz másfajta delain 7 méter		2.10

1 ruhára való fekete kamgarn, 120 széles, 5 m.	5.25 frt
1 teljes blouzra való tisztá selyem, 4 méter	becsár 7.-, eladási ár
3.50	3.50
1 vög rumburgi vászon, 23 m.	19.50, 9.75
1 vög damaszt csinvat ágynemű, csikos vagy virágos	13.-, 6.50
1 vög cőrna kanavász 20 rőf	9.90, 4.95
1 ág és asztalkészlet (3 urb)	10.50, 8.25
a legfin. nehéz minőségű	17.-, 8.50
1 ablakra való szöv. függöny	2.30, 1.15
a legfinomabb nehéz minőségű	2.50, 1.25
1 tucat finom zsebkendő	1.50, 0.75
a legfinomabb	2.50, 1.25
a legfinomabb cőrna hat szál, tot. mértus-koszoru, fátlyallal együlti	5.-, 2.50
Ceodató lopadó-vászon, gyopon fehéritett	6.-, 3.-
16.-, 7.75	7.75
1 ruhára való remek minta smyrna	3.75, 2.38
A legjobb fajta smyrna	3.60, 1.80
1 kész vászonlepedő	1.80, 0.95

Minden vevő 10 korona rendelésre egy smyrna szőnyegét kap teljesen ingyen és egy életnagyságu krétarajz-arc képet.

HERCZEG és HORVÁT Budapest, Kerepesi-ut 52.

Figyelem! Cégünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnk, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz a saját arc képe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készíttünk.

készít hű kivitelben, 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségünket, 1 frt 50 krt számítunk.

Az ipar csodája! 12 forint 1 darab összecusukható vaságy aól-sodrony-betéttel, 3-rétű matracal és terítővel.

12 forint 50 krajcár egy darab helyomplán fodorral és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.

Megrendelhető csakis **GICHNER ÜESTVÉREK BUDAPEST,** Muzoum-körut 27.

Paplan- és matragyár, szőnyeg- és vasbutorraktár.

Arjegyzekeket bérmentve és ingyen küldünk.

Az egyedül létező valódi angol SZÉPÍTŐSZER

a Balassa-féle valódi angol **UGORKA-TEJ,** mely szonnal eltávolít minden szepít, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitiszer) stb. és az arcnak friss üdeséget, hatásközt kölcsönöz.

Egy üveg ára 2 K, ehhoz Ugorka-szappan 1 K, poudro 2 K.

Értékesítők: **Balassa Kornél** BUDAPEST, Erzsébeti-ut. Főraktár Budapestben: Török József gyógyszerkerében, Király-u. 12. és Andrassy-ut 26.

Sportkedvelők és kerékpározók figyelmébe.

Motor- és kerékpár-gummikat. Kerékpárokat Merkur, Champion, Courir, Mars-kerékpár, alkafrészek a legjutányosabb árban szállít vidékre is **POLACSEK JÓZSEF** és TSA szakmechanikai, elektrotechnikai és kerékpár-gyártó cég. — Budapest üzlet és raktár: VI. Andrassy-ut 61. gyár, VI. Eötvös-u. 37. — Angol Tennis-labdák raktáron.

Arjegyzekeket ingyen és bérmentve küldünk. A magyar távirati iroda szállítót. 295

Olesó KÁVÉ ÉS TEA

ARAK:

1 K. Háziarás	frt 1.20
1 Portorico	1.50
1 Kuba (finom)	1.50
1 Kuba (legfinomabb)	1.70
1 Wengy (finom)	1.30
1 Moca (legfinomabb)	1.40
1 Arany Jáva (igen finom)	1.40
1 Arany Jáva (igen finom)	1.60

Különösen ajánlom naponta frissen pörkölt kávéimat

1 id Vegyes pörkölt kávé	frt 1.40
1 Finom pörkölt	1.60
1 Kuba pörkölt	1.80

Kávéhoz csomagolható:

1/4 K. Mandarin cs. kev.	frt 1.60
1/4 Mandarin cs. kev.	1.25
1/4 Háziarás	1.25
1/4 Háziarás	0.65
1 csomag termékek	0.30

4/2 kilós postaszáknál (melyben több fajta is küldhető) már a vidékre is teljesen bérmentve és elvámolvá küld.

Balogh László
Kávé- és tea-kiviteli üzlete BUDAPEST.
Főzetel és iroda: (209)
VII., Rottenbiller-utca 12. szám.

Minden öszillő egyének nélkülözhetetlen a **Tábor-féle Haj-Regenerateur** mely csakis **Tábor** gyógyszer-tárában kapható. — Ára 2 korona.

Ez nem hajfestő! Artalmatlan! Szintelen folyadék!

Sem a kézen, sem a fejbőrön, sem a ruha szöv. tetén semmi foltot nem hagy és épp oly egyszerűséggel használjuk, mint mikor vízzel bekenjük a fejünket. Az ösz haját 8-10 nap alatt olyan színre varázsolja, mint az fiatal korában volt, anélkül, hogy festené. Férfi és nő egyaránt biztos eredménnyel használhatja. Halásért elvállalom a kezességét! — Arc szépítésére a leghatásosabb a **csoda-erem.** Szepít, májfoltot és minden arcotisztálanságot 4-5 nap alatt eltünteti és nem engedí, hogy újra kiüssön. Patásért teljes szavatosságot válllok. Ára 1 korona, hozzávaló szappan 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos megrendelési helye: **Tábor Gyula** gyógyszer-tára Alberti-Irsán.

LEGCSÉBB.....LEGJOBB.....LEGOLCSÓBB.

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

ÖSSZEHAJTHATÓ VASÁGY 3 KIVEHETŐ MATRAGGAL 10 Ft. I ACÉLSODRONY ÁGYBETÉT 5 Ft.

GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. sz.
Arjegyzekeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidék megrendelések pontosan eszközöltetnek, nem tetsző árúk kicseréltetnek, vagy a pénz visszaadatik.

500 forintot fizetek annak, ki **Bartilla fogvizének** használatát mellől — üvege 35 kr. — valah: ismét fogfájást kap vagy száta büzlök. (Csomagolásért külön 10 krajcár.)

BARTILLA WINKLER ED.
Wien, 19/A, Sommergasse 1. Főraktár Budapestben: Török J. Király-u. 12., Andrassy-ut 29., Dr. Egger Váci-körut 17. Kapható minden gyógyszer-tárban. Csakis Bartilla fogviz kéréndő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. 9

Phonograph!!!
legszebb mulatságu, tisztá, szép hanggal, értelmes előadással

Kellner és Steiner
Király-utca 58. szám.
Képviselek keresetnek. (206)

BUTOROK a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig legjutányosabban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre **MEHRENTREU** és **FUCHS** testvéreknek Budapest, VI., Teréz-körut 3. (Andrassy-ut közelében). Képes arjegyzekeket ingyen és bérmentve

Grossmann B. és Társa Erzsébet-körut 12. I/9. 14-16 forintért férfiföltönyök mérték után készittetnek a legujabb és legdivatosabb szöv. etekből. (154) Telefonszám 12-11

BUTOROK Háló-, ebédlő- és szalon-butorok, úgy készpénzért, mint részletfizetésre, árfelemelés nélkül olcsóbban, mint bárhol kapható Erzsébet-körut 48. szám, Royallal szemben **Buchinger I.** butoriparosnál.

Budapestre utazók becses figyelmébe! **FOGAK 2 forinttól** és teljes fogsorokat rágásra heilleszt 24 óra alatt jótállással, a gyökér eltávolítása nélkül. Eltört és nem jól illő fogsorok javítása 2 óra alatt 1 frttól. Amerikai fogműterem tulajdonos **Kovács I. Károly-körut 9.** (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8. Található: reggel 9-től délután 6-ig. — Vasár- és ünneppnapokon is.